

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ BARVÍNEK

2 001

VÝROČNÍ ZPRÁVA

OBSAH:

Rok 2001 - pátý v životě Barvíčku	2
1. Založení OS Barvíček.....	2
2. Proč název Barvíček?.....	2
3. Sídlo, poslání a cíle, působnost.....	3
4. Členství.....	3
5. Organizace.....	4
6. Z historie Barvíčku (ohlédnutí).....	4
Činnost v roce 2001	8
1. Slovo úvodem.....	8
2. Školní klub.....	8
3. Přírodověda, ekologie, osvěta.....	9
4. Klub netradičních sportů	10
5. Rodiče dětem	11
6. Spolupráce s profesorem Černým.....	11
7. Letní tábory, barvíčkovský srub.....	12
8. Spolupráce se sdružením Rezekvítek a DEV Lipka.....	12
9. Barvíčci sobě.....	12
10. Zpráva o hospodaření v roce 2001.....	13
11. Poděkování.....	14
Životopis profesora Černého – Křetínského	16
Mapka – zaniklé středověké osady	17

Rok 2001 - pátý v životě Barvíнку

1. ZALOŽENÍ OS BARVÍNEK

iniciovala v březnu 1997 RNDr. Dáša Zouharová, čerpala přitom ze zkušeností, které měla z dlouholeté spolupráce s brněnským Občanským sdružením Rezekvítek a Domem ekologické výchovy dětí a mládeže Lipka. Oslovila pedagogické i správní zaměstnance Základní školy v Podomí, maminky na mateřské dovolené a několik dalších lidiček, o nichž byla přesvědčena, že mají rádi rodný kraj a nebude jim na obtíž organizovat akce pro pohodu, podporující pospolitost dětí, mládeže i dospělých. Na ustavující valné hromadě se 24. března 1997 sešlo 12 nadšenců různých profesí a zájmů. Pozvání přijal i významný podomský rodák profesor MUDr. Ervín Černý – Křetínský, DrSc., který byl založením sdružení přímo nadšen. Na prvním sněmu v květnu téhož roku byl zvolen čestným členem sdružení. Název Barvínek symbolicky vyjadřuje úctu členů k jeho životu a dílu.

2. PROČ NÁZEV BARVÍNEK?

Brouzdáte-li se v lesích Dražanské vrchoviny a jste-li pozornými tuláky, pak na mnoha místech nalézáte vytrvalou vždy zelenou rostlinku barvínek. Je nenápadná, ale velmi houževnatá. Každé jaro potěší okolí něžnými modrými kvítky. Ptáte se, co má společného s naším občanským sdružením? Mnohé, posuďte sami.

V časopise Cosmos zveřejnili v roce 1997 následující informaci o **barvíнку**:

„Rostliny pomáhají hledat stopy

Barvínek si libuje na stanovištích bohatých živinami. Daří se mu proto v okolí bývalých sídlišť. Tuto skutečnost využívají nyní archeologové. Pomocí nalezišť barvíнку vyhledávají stará opuštěná sídliště, která se časem změnila v zalesněný porost.“

I profesor Černý nacházel některé zaniklé středověké vesnice podle barvíнку, zřejmě právě proto nazval sbírku veršovaných povídek a zkazek z Vyškovska a Blanenska Zelený Barvínek.

Vedle toho **občanské sdružení Barvínek**, které se zabývá mimoškolní výchovou dětí i mládeže a ochranou přírody. Podobně jako stejnojmenná rostlina si libuje na stanovištích bohatých živinami. A přesto, že je Dražanská vrchovina krajem kamení, z hlediska historického a přírodního budete stěží hledat úrodnější kraj. Nevěříte-li, nechejte se inspirovat publikacemi univerzitního profesora MUDr. Ervína Černého - Křetínského, DrSc., rodáka z Podomí.

Členové Barvíнку věří, že sdružení, podobně jako barvínek, přináší okolí trochu informací a zkušeností. Svojí činností se snaží naplňovat odkaz profesora Černého, který nejlépe vyjádří motto sbírky Zelený barvínek:

„Má vesničko, všemi kořeny jsi zarostlá ve mně. Tvou budoucnost vidím v dětech, minulost čtu z polí, luk a lesů ...“

Barvínci mají radost především z pospolitosti, přátelství a každého i sebemenšího projevu pokory k světu i k sobě navzájem.

3. SÍDLO, POSLÁNÍ A CÍLE, PŮSOBNOST

Barvínek sídlí v malé vesničce Podomí na jihovýchodním okraji Dražanské vrchoviny nedaleko Moravského krasu.

Sdružuje lidičky z okolních obcí - děti, studenty, rodiče, pedagogy a ostatní spoluobčany i příznivce ze vzdálenějších míst. Zájemcům z řad dětí a mládeže nabízí právní a finanční zázemí pro seberealizaci např. v oblasti zájmové, kulturní, přírodovědné i vlastivědné. Zajišťuje podmínky pro pobyty co nejširšího počtu dětí v přírodě, zvláště dětí z nedalekých měst. Stále intenzivněji se věnuje aktivní ochraně přírody, snaží se oživit tradice a pospolitost především v obcích Krásensko, Podomí, Ruprechtov a Senetářov. Zvolna rozvíjí spolupráci s tamními obecními zastupitelstvy a mnoha dětskými či přírodovědnými organizacemi z blízka i z daleka. Podporuje myšlenky Místní agentury 21.

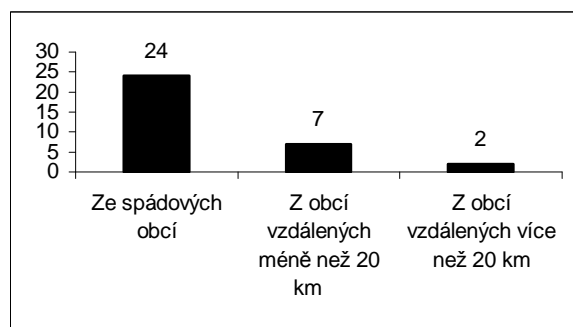
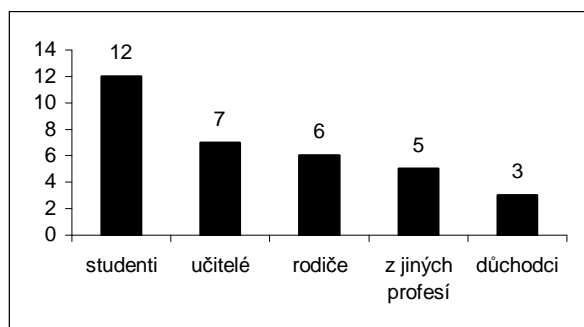
Cílem je mj. naplnování odkazu profesora MUDr. Ervína Černého – Křetínského, DrSc., podomského rodáka, dlouholetého badatele v oblasti historie: přiblížit mladým lidem minulost regionu a pečovat o kulturně - historické a přírodní bohatství Dražanské vrchoviny. Dále **umožnit dětem a mládeži realizovat vlastní nápady** v rámci volnočasových aktivit, napomáhat jim při jejich výběru a organizaci, zvláště s ohledem na věkovou přiměřenost a bezpečnost. Opomenout nelze také **spolupráci se ZŠ Podomí, s občanskými sdruženími pro děti a mládež**, popř. s jinými organizacemi a institucemi.

Zpočátku vyvíjel Barvínek aktivity pouze v okolních obcích, dnes jeho působnost mnohdy sahá za hranice okresu Vyškov. Středem zájmu však i nadále zůstává Dražanská vrchovina.

4. ČLENSTVÍ

Členství v Barvíнку bylo od vzniku sdružení **individuální a kolektivní**. Členy přijímá Rada Barvíнку. Kolektivním členem se může stát právnická osoba, za podmínky souhlasu se stanovami Barvíнку, která řádně vyplní a odevzdá přihlášku, jejíž součástí je mj. jméno zástupce kolektivu, který se tímto stává prostředníkem mezi Barvíнком a daným kolektivem a zároveň přebírá práva a povinnosti individuálního člena sdružení. **Nově**, na základě zájmu přátel Barvíнку, kteří nemohou být celoročně aktivními členy a přesto chtějí např. pomáhat jednorázově nebo je těší mít o Barvíнку průběžné informace, bude na sněmu v roce 2002 navržena další forma členství – **člen příznivec**. Na návrh Rady může Sněm Barvíнку volit i čestného člena sdružení.

Složení členské základny:

Ke dni 28.2.2002 měl Barvínek **33 individuálních členů, 2 kolektivní členy (ZŠ Podomí – 173 dětí, PS Severka – 20 dětí) a Klub Mraveniště – 40 dětí**. Úzce spolupracoval také se skauty ze sousedního Senetářova.

5. ORGANIZACE

Nejvyšším orgánem Barvíнку je **Sněm** členů, který se koná jedenkrát ročně (v roce 2001 se konal 23. března). Volí **Radu** a revizory. Rada řídí a koordinuje činnost sdružení mezi sněmy. V roce 2001 pracovala v následujícím složení: Jakub Gottvald, Karel Gregor, Miluše Králová, Jana Malá, Petr Šebela, Josef Šíbl, Pavla Šimková, Taťána Švarcová, Dáša Zouharová. Revizorem byla Eva Hašková a Marie Vintrová, hospodářkou Miluše Králová. Rada zvolila předsedkyní sdružení Dášu Zouharovou. V průběhu roku 2001 se rada sešla celkem čtyřikrát.

6. Z HISTORIE BARVÍNKU (OHLÉDNUTÍ)

Zakládající členové Barvíнку si vytýčili několik skromných cílů. Nabídnout dětem alespoň jedenkrát za měsíc volnočasovou aktivitu, vyjádřit profesorovi Černému úctu a nabídnout mu pomocnou ruku při výzkumech na Dražanské vrchovině, dále vytvořit formou sdružení právnickou osobu pro nejrůznější jednání v zájmu dětí a ochrany přírody.

Členů i příznivců přibývalo a s nimi přicházely i nové nápady, takže jsme v průběhu minulých pěti let zrealizovali akce a projekty, o nichž se nám na začátku naší činnosti ani nesnilo. Velmi nás inspirovala spolupráce s profesorem Černým. Zdůraznit musíme, že konání akcí pro děti usnadnila vstřícnost ze strany ředitelství ZŠ a OÚ Podomí projevená zejména bezplatným **užíváním prostor podomské školy**.

Její budova se otevřela pro veřejnost i v době mimo vyučování. V předvečerním čase tam přicházely maminky se svými malými předškoláčky, scházely se nejčastěji v kroužku výtvarném a sportovním, oživovaly tradice regionu. Starší děti zase pod vedením pana Josefa Šíbla a Marie Malé - Sedlákové obnovily v Podomí tradici ochotnického divadla, včetně divadla loutkového. Mládež trénovala v tělocvičně pod vedením Karla Gregora netradiční sporty a s ringem sklízela každoročně nemalé úspěchy i v republikové soutěži.

Tradičními se staly i akce, jichž se společně účastní rodiče s dětmi. Patří k nim např. country bál, karneval, drakiáda, rallye kolečkových sportů, adventní večer a koledování, kosení biotopu s prstnatcem májovým, Dny pro Zemi – Utrmoles, Den dětí ...

Největšího rozmachu naznala mimoškolní činnost. Jakmile Barvínek zakoupil keramickou pec, nastala přímo exploze keramických kroužků, vedle nichž fungují ještě kroužky výtvarné, kroužek bojového umění, nově kroužek kopané, a dokonce pro studenty i kroužky francouzštiny. Barvínek podpořil i nákup softwaru do školní počítačové učebny, takže činnost mohly zahájit i kroužky informatiky pro menší děti.

Barvínek podporuje i volnočasové aktivity sezónního typu, pořizuje vybavení pro různé sporty. Přes léto vyjíždějí na řeky vodáci (vlastníme čtyři čluny Pálava), v zimě a o jarních prázdninách lyžují Barvínci nejen na pláních kolem Podomí, ale i na horách. Vybavení jsme dobře pro sjezd i běžkování (10 párů sjezdových lyží, asi 20 párů běžek, obojí včetně potřebné obuvi). Ani cyklistika nám není cizí, proto jsme sehnali několik cyklistických helem. V nejbližší době hodláme zakoupit několik stanů. O prázdninách mají děti možnost výběru až mezi třemi různě zaměřenými tábory. Celoročně mohou využívat i barvínkovský lesní srub. Co může být silnějším zážitkem, než noc probdělá uprostřed lesa a nejlépe pod širákem?

Naším snem je, aby se konalo více akcí, při nichž starší děti nebo mládež přijdou s nápadem, který s nepatrnou pomocí dospěláků a zejména s finanční podporou Barvíнку zrealizují pro mladší kamarády. K takovým počínům můžeme již zařadit občasná diskotéky deváťáků pro děti z prvního stupně a Korespondenční soutěž Mraveniště, kterou již druhým rokem pilně organizují středoškoláci pro žáky druhého stupně škol okresu Vyškov.

Od prvních dnů spolupracoval Barvínek s profesorem Černým. Jeho vitalita a moudrost nám byly nevyčerpatelným zdrojem energie. První společná vycházka vedla ke studánce v Podomí, tuto jsme ještě v září 1997 společně upravili podle návrhu profesora Černého, o rok později jsme poškozené lípy u studánky nahradili novými semenáčky nedalekých lip z obecního pastvíska. Uspořádali jsme několik přednášek a vycházek do okolí, pomáhali jsme při výzkumu zaniklých vesnic Schreynern a Hamlíkov. Čím více jsme naslouchali vyprávění podomského rodáka, tím více jsme si uvědomovali, jak málo známe rodný kraj a jak málo učíme naše děti vnímat kouzlo okamžiku a jedinečnost prostých lesních cest. Z tohoto poznání vyplynula také potřeba upozornit děti, rodiče a pedagogy na přírodovědné i vlastivědné zajímavosti regionu. Proto v roce 1998 byla vydána publikace Dražanskou vrchovinou. Na nejpozoruhodnější místa v okolí jsme veřejnost upozornili stejnojmennou naučnou stezkou. O rok později, u příležitosti oslav 650. výročí vzniku obce, jsme se redakčně podíleli na přípravě Kroniky Podomí a otevřeli jsme výstavu o životě a díle profesora Černého. Měli jsme ještě mnoho plánů, avšak jejich společné realizaci zabránilo tragické úmrtí profesora Černého 30. července 2001.

**Napsáno u příležitosti nedožitých 88. narozenin profesora Černého – Křetínského,
11. listopadu 2001**

Ptáci utichli a lesy se chystají k zimnímu spánku. Uprostřed hamlíkovské bučiny usedáme na koberec barevného listí, tentokrát však jen se skupinkou dětí z podomské školy. Vzpomínáme a vyprávíme o Krysaři z města Hamelnu a o podomském „Malém princí“, který miloval rodný kraj a hlasem svého srdce stále rozdává sílu všem, kteří naslouchají.“

motto:

„Dobrý den,“ pozdravil malý princ.

„Dobrý den,“ řekl obchodník.

Byl to obchodník se znamenitými pilulkami utišujícími žízeň. Když člověk polkne jednu týdně, nemusí už pít.

„Proč to prodáváš?“ zeptal se malý princ.

„Je to velká úspora času,“ odpověděl obchodník. „Znalci to vypočítali. Ušetří se padesát tři minuty za týden.“

„A co se udělá s těmito padesáti třemi minutami?“

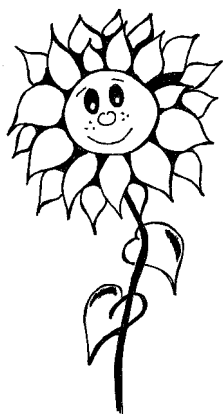
„Co kdo chce...“

Kdybych já měl padesát tři minuty nazbyt, řekl si malý princ, šel bych docela pomaloučku ke studánce...

ANTOINE DE SAINT – EXUPÉRY, MALÝ PRINC

Pane profesore, zůstáváte pro nás studánkou v poušti. Děkujeme, Barvínci

Přírodovědné a ekologické aktivity byly vždy propojeny se životem školy. Vyplývalo to ze skutečnosti, že předsedkyně Barvíнку je současně učitelkou přírodopisu a ekologického praktika v ZŠ Podomí. Zpočátku jsme se společně snažili jen o drobnou ekologizaci života školy a častější výuku v přímém kontaktu s přírodou. Např. ve třídách jsme zavedli třídění odpadu, dbali jsme na bohatou květinovou výzdobu, odmítali jsme řešení pitného režimu prostřednictvím nabízených automatů,... . Tradiční výuku ve třídách jsme doplňovali ve větší míře tzv. „terénními výzkumnými expedicemi“, školní políčko využíváme k pěstování obilí, bylinek a jiných rostlin, které v zimě můžeme použít k přikrmování ptactva. S postupem času přibyla i praktická péče o více i méně vzácné přírodní lokality. Nejprve jsme s dětmi udržovali jen okolí Studánky U Habrového stání, letos již čtvrtým rokem budeme kosit louku s prstnatcem májovým a začínáme usilovat o záchranu lokality u Protivanova, kde se v počtu několika set kusů vyskytuje kriticky ohrožený hořeček český. Vynikajícím počinem Barvínků středoškoláků je

korespondenční soutěž Mraveniště. Vážím si jak mladých organizátorů, tak soutěžících dětí. Pracují pouze pro radost. V doporučené literatuře vyhledávají informace, ve volném čase pozorují přírodu, provádějí pokusy a pozorování přírody. Odměnou jsou chvíle prožité na víkendovkách či letním táboře. Zdá se, že je pospolitost dětí se zájmem o přírodu těší. Proč by jinak chodili o víkendech do školy? Tradičně vydařenou akcí bývá Utrmoleš – Dny pro Zemi. Děti nejprve odklízejí drobné černé skládky v okolí obcí. Za odměnu pro ně připravují skauti ze Senetářova společně s námi půlden her a soutěží.

Od prvopočátku **Barvínek usiloval o spolupráci s obecními úřady spádových obcí**. Ta se odehrávala především v oblasti kulturní, zejména v pořádání akcí pro děti nebo rodiče s dětmi. Pro širokou veřejnost ze všech čtyř obcí organizujeme každoročně tradiční ples, tématicky zaměřený Den dětí, country bál, Adventní večer, koledování v obci Podomí s předáním dárečků starším spoluobčanům. Velkou měrou jsme se podíleli na přípravách oslav 650. výročí obce Podomí, včetně veškerých redakčních úprav vydané Kroniky Podomí. Společně s krásenským obecním úřadem pořádáme každoročně Turnaj netradičních kolečkových sportů o pohár starosty Krásenska. Ale jak už to bývá, i mezi přáteli to někdy pořádně zaskřípe. V roce 2000 bylo nutné hájit v obci Podomí navzdory obecnímu zastupitelstvu udržitelný rozvoj obce. Záměr vystavět komerční brokovou střelnici nedaleko školy a obce se naštěstí z iniciativy Barvíнку podařilo zastavit. V roce 2001 jsme zprostředkovali setkání Mgr. Michala Medka z brněnského Rezekvítku se starostou Krásenska. Věděli jsme, že Rezekvítek hledá vhodnou budovu pro terénní ekologickou výchovu a OÚ Krásensko zase náplň pro Rychtu – historickou budovu v obci. Výsledkem jednání je dlouhodobý pronájem krásenské Rychty Rezekvítku za účelem provozování terénního střediska ekologické výchovy. Průběžně Barvínek přispívá do obecních občasníků, v Podomí se podílí na provozování informačního centra.

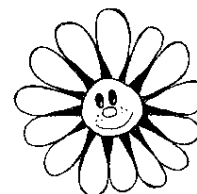
Styl života dětí a mládeže na venkově se v posledních letech velmi změnil. Se zánikem drobných rodinných hospodářství téměř vymizely pravidelné domácí povinnosti, kterými byly děti v odpoledním čase zaměstnávány. Životní styl vesnice se značně přiblížil městu. Avšak zatímco v nich jsou zřizovány domy dětí a centra volného času, na vesnicích, nepostará-li se základní škola, je v oblasti mimoškolní výchovy naprosté vakuum. Záměrem Barvíнку tudíž bylo mj. nabídnout dětem ze spádových obcí podomské školy smysluplné využití volného času. Proto se mimoškolní aktivity rozvíjely **v úzkém sepětí se ZŠ Podomí**. Spolupráce je stále vstřícná a jistě oboustranně prospěšná. Po dohodě s ředitelstvím školy a obecním úřadem smíme využívat prostory školy k realizaci mimoškolních aktivit i recipročního víkendového ubytování dětských organizací. Při organizaci řady akcí pomáhají také mnozí pedagogové, jejichž dobrovolné spolupráce si velmi vážíme. Nezanedbatelná je i finanční částka, kterou Barvínek získává do své pokladny ze sběrových akcí žáků školy a z výše zmíněného plesu. Z této skutečnosti vycházíme během celého školního roku. Barvínek sponzoruje např. soutěže, kulturní pořady pro děti, přednášky zajímavých osobností, zájezdy do divadel a kin (zejména exkurzi žáků do Prahy s návštěvou Národního divadla), různé odměny pro žáky, provoz kroužků, vybavení školního informačního centra, dárky pro prvňáčky... Třídy využívají recipročního ubytování při školních výletech v ubytovných spřátelených organizací Barvíнку.

Barvínek zahájil svoji práci ve skromných podmínkách malé vesnice na Dražanské vrchovině. Při zakládání sdružení jsme vycházeli ze zkušeností brněnského sdružení Rezekvítek a DEV Lipka.

Postupně, zejména při řešení různých problémů nebo účastí na rozmanitých seminářích, **jsme okruh našich přátel rozšiřovali**. S mnohými jsme se poznali náhodně, s jinými například při víkendových pobytech v naší škole. Vedle již zmíněných okolních obecních úřadů je třeba jmenovat vstřícný Ržp OkÚ Vyškov, z neziskových organizací např. Kosenku ve Valašských Kloboukách a Chaloupky u Třebíče, pochopení nalzáme též v Muzeu Vyškovska ve Vyškově a na Správě CHKO Moravský kras. Při řešení otázek ochrany přírody nám pomáhá nejvíce Agentura ochrany přírody v Brně, bez problémová jsou i jednání se zaměstnanci Lesní správy v Rychtářově. Opakovaně příkladným lze nazvat pružné poradenství Ekologického právního servisu z Brna. Opomenout nesmíme OÚ Krásensko, ani firmy EKOBBENA a GES Král Krásensko, kteří nám každoročně zapůjčují techniku potřebnou k údržbě významných biotopů.

Pravidelná **činnost Barvíнку je finančně zajišťována** zejména vlastními zdroji (sběry, výtěžek z plesu, péče o biotopy,...), na jednorázové akce (např. publikace a naučná stezka,...) se snažíme zajistit dotace zpracováním projektů. Téměř každoročně nás podporují svým příspěvkem okolní obecní úřady. Od firem z nejbližšího okolí dostáváme příležitostné sponzorské dary finanční i materiální.

Co říci závěrem mého ohlednutí? Děkuji všem členům Barvíнку a ostatním dobrovolníkům, kteří přispěli jakoukoliv měrou byt' jen k chvilkové harmonii dětské duše.
RNDr. Dáša Zouharová, předsedkyně sdružení

Poděkování si dovolím podtrhnout následujícím citátem:

„dobrovolník obecný – 1923 Ch. L. – homo sapiens sapiens voluntaris“

- místně více či méně výskytem vzácný exemplář rodu člověčího, s úsměvem na rtech a pohodou na duši, vyznačující se čichem na dobré lidi spřízněného charakteru a potřebou spolčování se do nejrůznějších společenství s těmito. Pro něhož jest dále životní potřebou konat či přímo provádět skutky konkrétního hmotného i duchovního charakteru za účelem potěšení, či přímo k užítku pro osoby sobě blízké i vzdálené, bez ohledu na okamžitý, či vůbec dohledný prospěch.“

Pod pojmem dobrovolník mi vytane na mysli obyčejně nenápadný člověk, jehož oslovila nějaká myšlenka či akce natolik, že mu dělá osobní potěšení předat své osobní já, aniž by se ptal, co za to. Skutečnou odměnou mu jest radost z probíhajícího děje (slovo práce zde snad ani nelze použít) jakožto i potěšení nad vzniklým dílem jako takovým. Něco jako když máma napeče buchty a má je s chutí kdo sníst...

Mgr. Lubomír Krejčí, fakulta informatiky MU Brno

Činnost v roce 2001

Obecné a pravidelné akce byly připomenuty v předcházejícím ohlédnutí. V další části Vás seznámíme s novinkami roku 2001.

1. SLOVO ÚVODEM

Jak již bylo řečeno, činnost Barvíčku v průběhu minulých pěti let nenápadně košatěla, nejvíce v oblasti mimoškolních aktivit. Jejich provozování na bázi dobrovolníků začínalo být z časových důvodů neúnosné. Po zvážení situace předsedkyní sdružení RNDr. Dášou Zouharovou a ředitelem školy Mgr. Jaroslavem Coufalem byla již na sklonku roku 2000 zahájena jednání s Referátem školství při OkÚ Vyškov ohledně uvolnění finančních prostředků na plat nového pedagoga pro mimoškolní výchovu v Podomí. Po dohodě s vedoucím referátu jsme požádali Ministerstvo školství ČR o zřízení školního klubu, který byl v podomské škole uveden do provozu na podzim roku 2001.

Tento rok, zdá se, byl v historii Barvíčku zlomový. Činnost se rozdělila na tzv. zájmové kluby, čímž se organizační starosti rozlily na větší počet Barvíčků. Vedle školního klubu a přírodovědného klubu Mraveniště se nenápadně formoval klub netradičních sportů. Možná bychom symbolicky mohli hovořit i o klubu rodiče dětem. Řada akcí začala mít punc tradice. Výrazně se prohloubila spolupráce s Rezekvítkem a Lipkou. Neminuly nás ani události nečekané a smutné.

2. ŠKOLNÍ KLUB

Činnost školního klubu byla zahájena 1. října roku 2001. **Cílem je** nabídnout dětem a mládeži možnosti smysluplného využití volného času a tím působit také v prevenci patogenních jevů. Rádi bychom u dětí, které ve škole patří k problémovým, vzbudili pocit jistoty, že dokážou vyniknout v jiných oblastech (např. péče o drobné živočichy, pěstování rostlin, práce s keramickou hlinou, seznámení s netradičními výtvarnými technikami) a tím posílili jejich kladné sebehodnocení a sebedůvěru.

Neznamená to však, že bychom se zaměřovali pouze na práci s problémovými dětmi. V kroužku (menším kolektivu dětí) je daleko větší prostor pro uplatňování individuálního přístupu. U dětí nadaných si klademe za cíl další rozvíjení jejich schopností, dovedností, tvořivosti a fantazie.

V rámci školního klubu pod vedením vychovatelky Jany Malé pokračovaly **kroužky výtvarné a keramické.**

Školní klub **se také spolupodílel na organizaci akcí pro děti.** V říjnu to byla drakiáda – pouštění draků vlastnoručně vyrobených i těch kupovaných, v listopadu country bál, v prosinci jsme pekli vánoční perníčky a připravili návštěvu Mikuláše ve škole, devátákům jsme pomohli s organizací diskoték pro mladší spolužáky, nechyběli jsme při Adventním večeru a koledování.

Barvíček zakoupil pro školní klub velké **akvárium**, o jeho technické zprovoznění, osazení rybičkami a každodenní údržbu se starají žáci vyšších ročníků. Rádi by pořídili i terária pro další drobné živočichy. Zdá se, že vzniká kroužek chovatelský. Na školním políčku jsme založili „babiččinu zahrádku“, kout s bylinkami na čaj i sušinkami pro výtvarné a rukodělné kroužky.

Školní klub umožnil **žákům druhého stupně přístup do školního informačního centra** během poledních přestávek. Děti si zpříjemňovaly čekání na odpolední vyučování četbou časopisů i literatury, chceme, aby měly přístup i k internetu.

Do kompetence školního klubu se pomalu přesouvá i vydávání **školního časopisu Kaštánek.** Vychovatelka se stane vedoucí tzv. redakční žakovské rady. Předpokládáme, že k náplni klubu bude zejména v zimních měsících patřit i dramatický kroužek.

Pro příští rok plánujeme rozšíření nabídky kroužků i dalších aktivit tak, aby si mohl vybrat každý ze žáků školy. Rádi bychom prostřednictvím dětí přispěli nejen k rozvíjení pospolitosti mezi nimi

samotnými, ale také mezi jejich blízkými.

Školní klub vzklíčil z Barvíнку a nadále s ním úzce spolupracuje. Na většině akcí se spolupodílejí členové Barvíнку a zaměstnanci školy

3. PŘÍRODOVĚDA , EKOLOGIE, OSVĚTA

Ekologické výchově a osvětě je v činnosti Barvíнку věnováno stále více prostoru. Posuďte sami.

Vzácné biotopy

Již třetím rokem jsme nedaleko Studnic **pečovali o krásenskou louku s prstnatcem májovým**. V květnu jsme s dětmi zjišťovali počet kvetoucích rostlin (asi 350) a označili jsme čtverce, na nichž budeme v dalších letech sledovat vliv různých způsobů kosení na výskyt druhu. Koncem léta jsme většinu louky pokosili, ze sušší zmulčované části louky jsme travní hmotu odklidili. Redukovali jsme další část náletových olšin. Letos byli při brigádě velkým pomocníkem středoškoláci z Klubu Mraveniště. Na podzim roku 2001 byl připraven pro tuto lokalitu plán péče za účelem vyhlášení přírodní rezervace Studnické louky.

Součástí tradičních **Dnů pro Zemi** (likvidace černých skládek a zábavné odpoledne pro rodiče s dětmi) zvaných UTRMOLES byl úklid v okolí Tří smrků spojený s odstraněním náletových dřevin v jejich těsné blízkosti. Sukcesní dřeviny zastíňovaly spodní větve mohutných smrků a způsobovaly jejich předčasné zasychání. Ke Dni Země byla do lesů opět instalována naučná stezka.

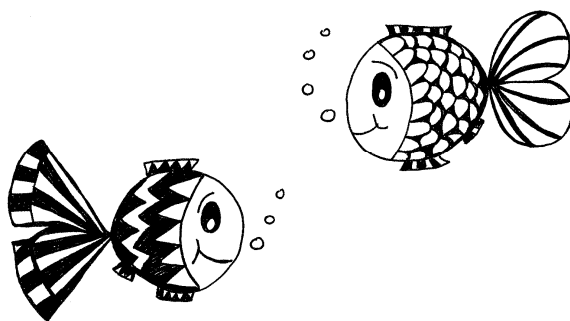
Během roku jsme spolupracovali také s ČSOP Prostějov. Barvínci se společně s nimi vypravili na dva přírodovědné poznávací zájezdy do Alp a na Slovensko. Společně jsme také sledovali další **botanicky zajímavé lokality na Drahanské vrchovině, zejména ve vojenském prostoru u Rychtářova a biotop s hořečkem českým u Protivanova**. Po tragickém úmrtí Mgr. Petra Albrechta jsme se dohodli se zástupci ČSOP, že nedořešenou ochranu lokality s hořečkem českým převezme Barvínek.

Výukové programy

Členky Barvíнку vedly v červnu několik ekologicky zaměřených výukových programů pro mateřské školky a pro žáky prvního stupně. Jejich realizaci finančně podpořila Národní síť středisek ekologické výchovy. Mateřáči absolvovali program O víle Podomce (život v potoce), senatářovské děti navštívily podomskou keramickou dílnu a děti z páté třídy prožily „Noc zálesáka“ u srubu se zásadami, které je přežívání v divoké širou oblohou, nočního lesa. Rádi programy nabízeli mateřským školám a základních škol.

Barvínek má vliv školy. 500litrové chodbě v přízemí. místem, kde děti rády

I školní políčko je opět více využito k ekologické výchově. Mimo obilnin jsme začali pěstovat ještě slunečnice pro přikrmování ptáků v zimě, bylinky na čaj a rostliny na sušinky. Během roku nechyběly ani vycházky dětí do blízkého lesa, i některé hodiny prvouky probíhaly v přírodě. Nejdelší výzkumné expedice pěší i cyklistické podnikaly tradičně děti s ekologickým praktikem.

v Podomí – seznámily se třeba dodržovat při přírodě, při spaní pod naslouchaly zvukům bychom výukové v budoucnu i dalším nižším ročníkům

i na ekologizaci života akvárium je instalováno na Pohovka vedle něj je odpočívají, učí se nebo jen

Korespondenční soutěž Mraveniště – Přírodovědný klub Mraveniště

Korespondenční soutěž vznikla v září 2000 na popud dvou středoškoláků (Marie Zouharové – studentky gymnázia a Jakuba Gottvalda – studenta SPŠ), ke kterým se přidali jejich 4 kamarádi. Vymysleli první kolo a rozeslali jej na 21 základních škol okresu Vyškov. Padesát žáků 6. a 7. tříd, popř. prim a sekund gymnázií, se následně pustilo do desetiměsíčního bloudění mezi řádky encyklopedií, po stránkách internetu, občas i do vymáhání správných odpovědí na rodičích a známých, někdy i na úřadech. Jejich práce neměla nikdy vliv na známku ve škole, veškeré aktivity dělaly jen samy pro sebe, pro svoje potěšení a poučení. S každým kolem sice řešitelů ubývalo, k poslednímu čtvrtému se „probloudilo“ asi 20 pilných mravenečků. Za odměnu pro ně vedoucí přichystali 3 víkendovky v Podomí a 2 exkurze do vzdálenějších míst, na

Větrníky a do Podyjí. Pro nejlepší řešitele prvního ročníku soutěže se konalo v červenci osmidenní přírodovědné soustředění ve Sloupu u Moravského krasu. Přizvána byla řada odborníků, jako například Ing. Roman Zajíček z Agentury ochrany přírody a krajiny v Brně, Mgr. Petr Hrádek – přírodovědec i horolezec, RNDr. Miroslav Kovařík a ing. Helena Matyšková, oba ze Správy CHKO Moravský kras. Děti pozorovaly přírodu, navštívily veřejnosti nepřístupné jeskyně, absolvovaly několik besed, slézaly skálu a s PaedDr. Karlem Gregorem absolvovaly jednodenní vodácký výcvik na barvínkovských člunech.

V zářijových dnech byl zahájen víkendovkou a zadáním prvního kola druhý ročník korespondenční soutěže.

První ročník byl rozdělen do tří kol teoretických, ve kterých se děti zabývaly ekologií, rostlinami, živočichy, mravenci a chráněnými územími okresu Vyškov, a závěrečného kola praktického, ve kterém zkoumaly život mravenců.

Druhý ročník je rozdělen také na čtyři kola, ale každé kolo má část praktickou a teoretickou. Hlavním tématem je voda. V teoretických částech děti poznávají vodu ze všech „stran“ – jak vzniká, co v ní žije, jak se pozná její čistota,... V praktických částech zkoumají vodní tok v blízkosti jejich bydliště. Snažíme se scházet každý měsíc. Podnikáme výpravy a exkurze do blízkého i vzdálenějšího okolí. O prázdninách pravděpodobně uskutečníme „druhý mravenčí tábor“.

Během roku 2001 se konalo celkem 6 víkendových pobytů, 3 exkurze (Podyjí, Větrníky, Úpravna vod ve Lhotě) a jedno letní soustředění.

Na několik akcí z prvního a druhého ročníku se nám podařilo získat dotace z projektu Národní sítě středisek ekologické výchovy.

Cílem soutěže je rozvíjet vztah dětí k přírodě, naučit je vyhledávat informace a umět je zpracovávat do odpovídající formy. Tyto dovednosti mají v „dospěláckém“ světě velkou cenu.

4. KLUB NETRADIČNÍCH SPORTŮ

Iniciátorem netradičních sportovních klání je Karel Gregor. Družstva dětí dovedl již k mnoha vítězstvím v řadě soutěží. Na zářijovém regionálním turnaji v ringu obsadila 1. místo družstva mladších i starších dětí, úspěchem je jistě i páté místo v republikové soutěži.

Na jaře roku 2001 zahájil činnost zkušební plavbou na rybníku v Ruprechtově „vodácký klub“. Pravdou je, že se během roku teprve zvolna formoval, neboť jen málo členů Barvíňku má s vodáctvím větší zkušenosti. Proto si velmi vážíme pomoci příznivců Barvíňku, manželů Flochových, kteří zorganizovali vedle zkušební plavby na rybníku i první větší výpravu pro děti na řece Svratce. Středoškoláky a dospěláky zasvěcoval do tajů vodáctví na dvou výpravách trpělivý Karel Gregor. Společně splavili klidnou Bečvu a Moravu. Velmi radostnou byla i plavba „Mravenčí flotily“ na rybníku ve Vysočanech při jejich letním táboře.

A protože Barvínci jsou nakloněni i cyklistice, turistice a lyžování, investovali jsme během roku do nákupu dalšího vybavení pro tyto sporty. Pořídili jsme cyklistické helmy, krosny, další lyžařskou výstroj. A budeme-li „za sport považovat“ kosení luk, pak se musíme zmínit i o zakoupení křovinořezu.

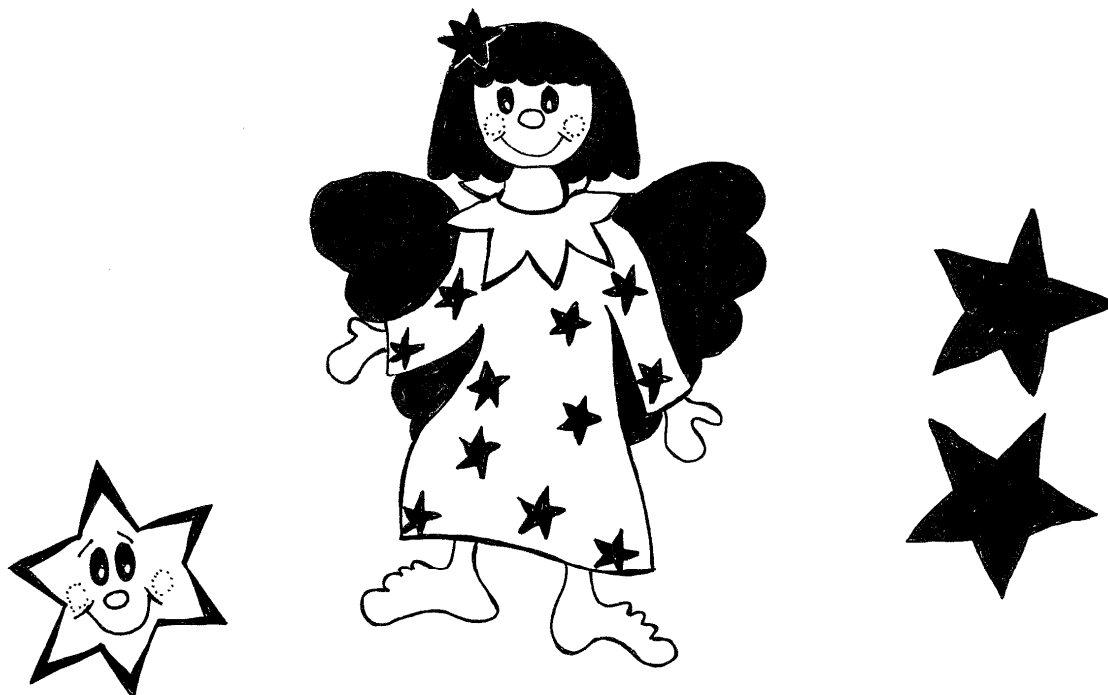
Po celý rok mohli zájemci navštěvovat také tradiční kroužek bojového umění.

K turistice dětí místních i vzdálenějších přispívá také barvínkovský srub a naučná stezka. V průběhu roku se uskutečnilo několik pěších i cyklistických výprav do okolí.

5. RODIČE DĚTEM

Z iniciativy rodičů se konal tradiční listopadový **country bál**. A jeho pětiletá tradice se začíná projevovat. Kromě dětí si přichází zatančit také mládež, zvolna se přidávají i rodiče. Příchozích dam a pánů znalých tance je tedy čím dál víc. Celým odpolednem vládla milá pospolitost dětí a rodičů.

O předposlední sobotě adventní se konaly **vánoční dílny s koledováním**. Již od pátečního večera pobývaly v budově podomské školy na víkendovce děti z obou skupin ekologického praktika a z Klubu Mraveniště. Od časného sobotního rána se peklo cukroví a vánočky, vyráběly se svícínky, slaměné ozdoby na stromeček, vizovické pečivo....Jednotlivé dílny vedli učitelé, maminky a středoškoláci z Mraveniště. Prostory školy byly od časného rána provoněny jehličím a skořicí. Po celý den sem přicházeli rodiče i další děti, aby se potěšili adventní pohodou. Den završilo v pozdním odpoledni vystoupení dětí u stromečku, po kterém vyšli koledníci oděni v duchu Ladových obrázků pozpívat na podomskou náves a pozdravit písničkou a malým dárečkem starší spoluobčany. Těšila nás příjemná nálada, která zavládla mezi návštěvníky. Mnozí nešetřili díky a uznáním.

Nejen zábavy, ale také sportu je třeba. A u dětí jej není nikdy dost. Proto nás těší, že pokračovalo **cvičení maminek s dětmi vedené Pavlou Šimkovou** a nově od října funguje ještě **fotbalový kroužek**, vedený panem Matalou z Podomí.

Přejeme si, aby s podobnými iniciativami přišli další rodiče, zvláště rodiče předškoláčků.

6. SPOLUPRÁCE S PROFESOREM ČERNÝM

byla nepřetržitá. V prvních měsících roku 2001 se v Praze stěhoval z velkého bytu do penzionu. Při této příležitosti obci Podomí věnoval řadu knih, pověřil nás, abychom je přetřídili a podle uvážení uložili do školní či obecní knihovny. Barvíнку daroval také několik kusů nábytku, které, po dohodě s panem profesorem, budou sloužit terénnímu středisku v krásenské Rychtě. Vybral řadu kreseb a map za

účelem výstavky v budově OÚ Podomí. Celé jaro se těšil a plánoval prázdninovou cestu do Podomí, avšak týden před plánovanou návštěvou rodné vesnice zemřel na následky autonehody. Barvínci uspořádali ještě v srpnu vzpomínkový oheň v lomu, nedaleko studánky, kterou tolik miloval. Těší nás, že při poslední návštěvě v Podomí v létě roku 2000 jsme seznámili pana profesora s naším záměrem navrhnout, aby podomská škola nesla u příležitosti 50. výročí postavení nové budovy školy čestný název ZŠ profesora Černého – Křetínského.

7. LETNÍ TÁBORY, BARVÍNKOVSKÝ SRUB

Děti se mohly o prázdninách zúčastnit tří táborů, které měly větší či menší spojitost s Barvínkem. Klub Mraveniště pořádal pro 20 účastníků přírodovědný týdenní tábor ve Sloupu v Moravském krasu, Karel Gregor pozval děti na tábor do Nesměře u Valašského Meziříčí a naši brněnští přátelé, kteří vedou v Podomí kroužek WU-SHU, zase na tábor bojového umění konaný tentokrát z důvodu rekonstrukce školy mimo Podomí.

Barvínkovský srub, který jsme obdrželi v březnu 2001 darem od zaniknuvší vyškovské pionýrské skupiny, jsme využívali při organizaci akcí jako příjemné zázemí, například zde byla „základna“ při Dni dětí – cesta pohádkovým lesem, žáci z ekologického praktika v blízkosti srubu prožili pod širou oblohou příjemnou červnovou noc.

8. SPOLUPRÁCE SE SDRUŽENÍM REZEKVIŤEK A DEV LIPKA

Barvínek spolupracoval s Rezekvítkem i Lipkou v průběhu celého roku. Byli jsme přizváni i k některým jednáním ohledně zřízení terénního střediska v Krásensku, podíli jsme se na přípravě Konceptu ekologické výchovy pro Jihomoravský kraj. Na Malé ekologické konferenci v Brně v listopadu jsme referovali o korespondenční soutěži a Přírodovědném klubu Mraveniště.

9. BARVÍNCI SOBĚ

Státní svátek 8. května byl pro Barvínci zkouškou zdatnosti. Asi 20 „cyklistů“ ve věku od 3 do 60 let se vydalo na „krátký“ výlet do vojenského prostoru u Rychtářova poznávat blízké neznámé světy. Přes Studnice, k Novým Sadům pokračovali Barvínci a jejich přátelé přes brody donedávna neprůjezdného žlebu Jordánu, po „kostkovicích“ kolem zámečku Ferdinandsko, „houpačkami“ až na rozhlednu Stříbrná u cílových ploch. Znaveny místy náročnou cestou odhazovaly některé maminky bicykly do houštin řka, že poslední kus cesty zvládnou „po svých“. „Šak dyž si to kolo někdo veme, jenom dobře, nebudem na něm muset jet dom.“ Ale on ho nikdo nechtěl! Okouzlení přírodou se rozhlíželi všichni po kraji a nabírali sílu na zpáteční cestu. Ta se vlekla, protože „kupodivu“ byla pořád do kopce a samá zatáčka! Ještěže ve Studnicích bydlí paní Přikrylová, ta maminkám zachránila život!!!

V říjnu jsme zase vyrazily na dámskou jízdu. Maminky, středoškolačky z Mraveniště a několik „kantorek“ z podomské školy. Ptáte se kam? No přece k přátelům na Kosenku do Valašských Klobouk. A jak pravila jedna z účastnic na barvínkovském sněmu, ve Vyškově na nádraží jsme se začaly v pátek „řehtat“ a nepřestaly jsme zase až v neděli ve Vyškově. A strýček Zicha nás v dřevěnici ještě naučil plést ošatky ze slámy. Co si víc přát! Už se těšíme na další akci Barvínci sobě pro potěšení.

10. ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ V ROCE 2001

<u>Příjmy</u>		<u>183848,00</u>
dary:		8000,00
OÚ Podomí	5000,00	
OÚ Ruprechtov	2000,00	
OÚ Senetářov	1000,00	
za sběr (surovin, bylin)		9814,00
za pobyty mládeže		7840,00
dotace od Agentury ochrany krajiny		34000,00
M1 - výukové programy		12489,00
dotace NSSEV	9729,00	
výukové programy	2760,00	
M2 - Klub Mraveniště		43270,00
dotace NSSEV	16440,00	
akce	6030,00	
letní tábor	20800,00	
z akcí (karneval, country bál, koledování...)		11916,00
za keramický kroužek od žáků		8840,00
z plesu - únor 2001		35114,00
za pronájem srubu		3360,00
prodej publikace Dražanská vrchovina		1500,00
členské příspěvky		1230,00
ostatní příjmy		6475,00
<u>Výdaje</u>		<u>221802,00</u>
školní a kulturní akce (provoz akvária, karneval MDD, Country bál, Mikul. Besídka, Koledování, knihy jako odměny, dárky prvňáčkům, doprava...)		36559,00
odměny dětem		4930,00
zájezd do Prahy (9.tř.)		5200,00
keramický a výtvarný kroužek (materiál a dohody za vedení kroužku)		10398,00
M1 - výukové programy (vč.dohod)		12147,00
M2 - Klub Mraveniště		46515,00
akce, pomůcky	23307,00	
letní tábor	23208,00	
nákup hmotného majetku		72441,00
informační centrum	10753,00	
batohy	3180,00	
křovinořez	16305,00	
akvárium	3000,00	
čluny+vybavení	39203,00	
fotodokumentace		4805,00
ostatní výdaje		28807,00

stav k 31.12.2001:

137 597,97

pokladna: 2620,- účet: 134 977,97

11. PODĚKOVÁNÍ

Za finanční pomoc děkujeme

NSSEV
Agentuře ochrany přírody
OÚ Podomí
OÚ Ruprechtov
OÚ Senetářov
Sponzorům plesu

Za materiální pomoc, služby, různé dary a jiné formy spolupráce děkujeme

p. Musilovi ze Švýcarska
Sdružení Rezekvítek z Brna
DEV Lipka z Brna
Správě CHKO Moravský kras
Středisku ekologického poradenství Kosenka z valašských Klobouk
Muzeu Vyškovska ve Vyškově
Ržp OkÚ Vyškov
Lesní správě Rychtářov
ČSOP Prostějov
Firmě KTK z Blanska
Firmě Ekkobena z Kotvrdovic
PS Severka Vyškov
Sdružení Drnka z Drnovic
Skautům ze Senetářova
Hasičům z Krásenska
Ladislavu Novohradskému z Blanska – dárci akvária
Ředitelství školy

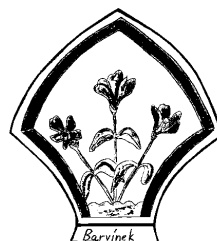
Za nezištnou dobrovolnou práci děkujeme členům rady, hospodářce, revizorům, všem členům Barvíнку, učitelům ZŠ Podomí a mnoha našim příznivcům, zejména:

Evě Haškové z Krásenska
Manželům Flochovým
Rudolfu Grenarovi za zavedení internetové stránky Barvíнку
Jaroslavu Podhornému z ČSOP Prostějov
Milanovi Štěpánkovi z Podomí
Jirkovi Vágnerovi z Krásenska
Jakubu Gottvaldovi (autor novoročenky) z Ruprechtova
Marušce Zouharové, Jitce Cetkovské, Jakubu Gottvaldovi, Martinu Kusalovi, Jirkovi Skryjovi
za organizaci korespondenční soutěže Mraveniště
Hudebnímu country triu Skryjovi z Blanska za hudební produkce
Žákům Vojtovi Šíblovi a Františku Zouharovi za péči o akvárium
Hynku Skořepovi z Jevíčka
Manželům Holoubkovým
Dětem z Barvíнку za sběry
Účastníkům za kosení
Janě Šebelové a Jitce Cetkovské za kresby

RUDr. Doba Laukarová

OS Barvínek
Podomí 155, 683 04 Drnovice
telefon : 0507/385 447
e – mail: zs.podomi@iol.cz
internetová adresa: www.barvinek.wz.cz

Výroční zpráva:

*Text: RNDr. Dáša Zouharová, Mgr. Marie Sedláková, Marie Zouharová
Kresby: Jana Šebelová, Jitka Cetková, prof. MUDr. Ervín Černý – Křetínský, DrSc.*

ERVÍN ČERNÝ – KŘETÍNSKÝ

Životopis a spolupráce s Barvínkem

Univerzitní profesor MUDr. Ervín Černý - Křetínský, DrSc. se narodil r. 1913 v Podomí č. 27. Od 12 let žil na Těšínsku, kde v roce 1933 maturoval. Obor lékařství studoval v Brně. V listopadu 1939 byl zatčen gestapem, krátce vězněn na Špilberku a 3 roky v koncentračním táboře v Sachsenhausen - Oranienburg. Jako lékař působil na ušní a krční klinice v Brně, v Hradci Králové a v Ústřední vojenské nemocnici v Praze. V r. 1951 dosáhl hodnosti docenta a v roce 1965 hodnosti řádného profesora otolaryngologie na Karlově univerzitě v Praze. Věnoval se zejména problematice chirurgické léčby nemocí ušních, nosních a krčních. Pronesl na tematiku svého oboru několik set přednášek doma a v zahraničí, publikoval 194 vědeckých prací, poslední Atlas chirurgie ucha a Atlas chirurgie krku s vlastnoručními kresbami. Za své pracovní úspěchy získal řadu čestných členství našich i zahraničních vědeckých organizací a vyznamenání, z nichž za nejvýznamnější lze považovat Cenu Jana Evangelisty Purkyně České lékařské společnosti udělenou k jeho pětadesátinám.

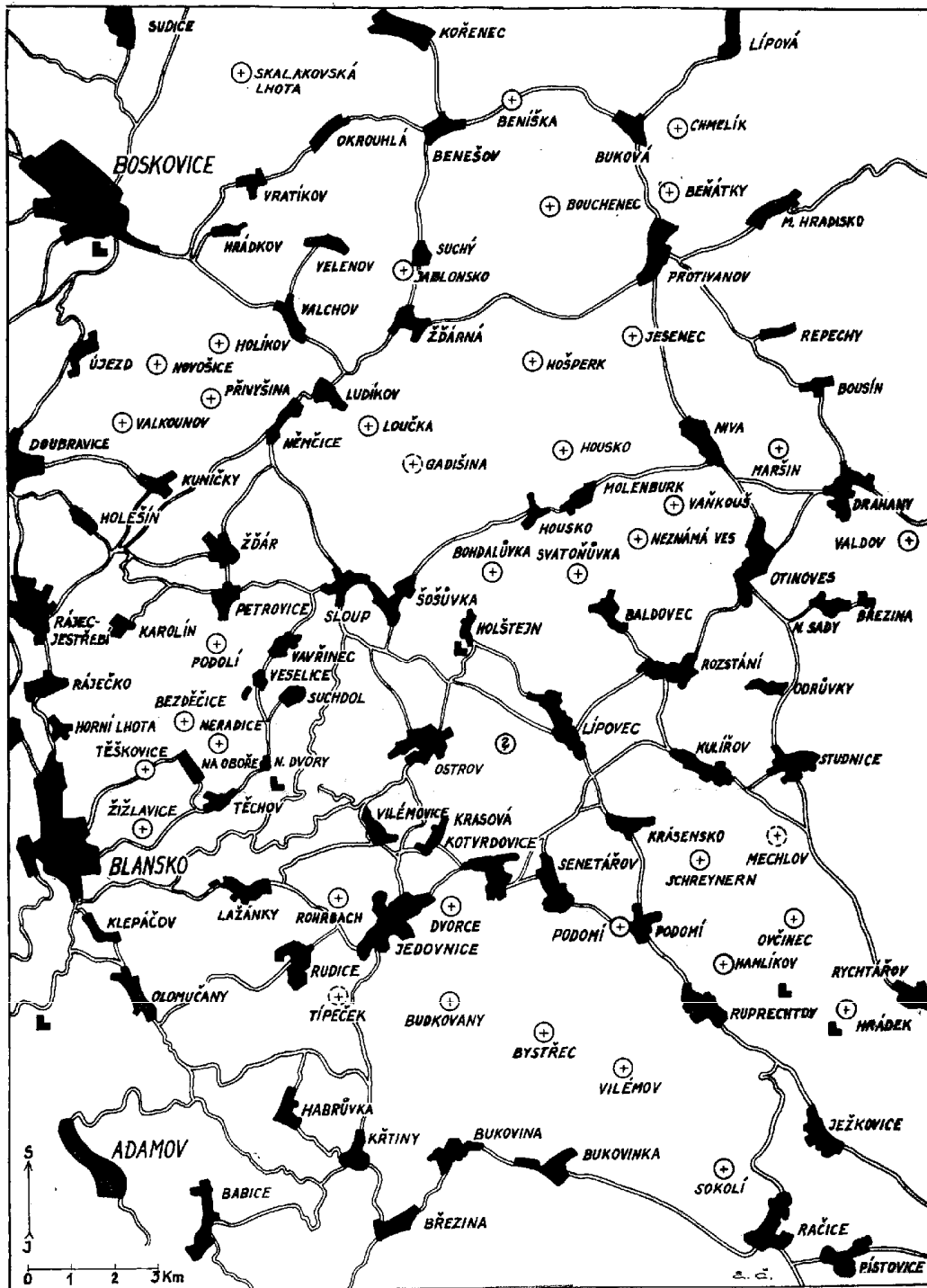

Profesor Ervín Černý byl neméně vědecky činný v oboru historické geografie. Prozkoumal z tohoto hlediska přes 600 km² Dražanské vrchoviny během 40ti let a zjistil na nich 62 zaniklých středověkých osad včetně jejich, dnes lesem pokrytých, polností. V tomto oboru publikoval přes 70 vědeckých prací, z nichž je 6 knižních. Svému rodnému kraji věnoval sbírku epických básní „Zelený barvínek“.

Několik roků trpělivě shromažďoval informace o historii rodné vesnice. Podrobnou Kroniku Podomí daroval obci v roce 1999 u příležitosti 650. výročí trvání obce.

V roce 1997 uvítal iniciativu několika občanů mikroregionu (obcí Podomí, Krásensko, Ruprechtov, Senetářov) a spolu s nimi se stal zakládajícím členem občanského sdružení pro mimoškolní výchovu dětí a mládeže. Byl potěšen návrhem, aby vznikající sdružení neslo jméno Barvínek jako výraz úcty spoluobčanů k významnému rodákovi. Poté byli Barvínci panu profesorovi nápomocni například při obnově Studánky U Habrového stání, zajišťovali veškeré redakční práce Kroniky Podomí a výstavu o profesorově životě, jeho vědecké i umělecké tvorbě. Společně vydali publikaci Dražanskou vrchovinou a zhotovili na ni navazující stejnojmennou naučnou stezku (pět tabulí). V posledních letech pomáhali profesorovi Černému i s archeologickým výzkumem zaniklých osad, organizovali jeho besedy a přednášky pro veřejnost.

Profesor Ervín Černý žil v Praze, ale Podomí navštěvoval pravidelně i několikrát ročně. V dalších cestách do rodného kraje mu zabránila tragická autonehoda, na jejíž následky zemřel 30. července 2001.

Mapka č. 1 B Zaniklé středověké osady na Drahanské vrchovíne (výzkum 1953-1976)